

KJAK

Høgni Hoydal tekur alt samfelagið sum gísla

Anfinn Olsen, reiðari

Í tíðindunum í útvarpinum fríggjakvøldið gjørdi Høgni Hoydal, landsstýrismaður í fiskivinnumálum, greitt, at hann fer ikki at brúka heimildina í verandi fiskivinnulóggávu til at leingja verandi loyvir í fimm ár. Hann segði somuleiðis, at Fiskimálaráðið hevur ikki fyrireið seg til ta støðuna, at uppskotið um fiskivinnunýskipan ikki verður samtykt.

Í D&V kvøldið fyr segði formaðurin í Vinnunevndini, Bjørt Samuelsen, at í lýtuni eru ikki 17 tingmenn aftanfyrí lógaruppskotið um fyrir-

siting av sjófeingi, og at álitid kemur ikki aftur úr Vinnunevndini, fyrr enn uppskotið fær undirtøku frá í minsta lagi 17 tingmonnum.

Fráboðanin hjá Høgna Hoydal kann ikki skiljast øðrvísi, enn at hann noktar fyrí at útinna sína embætisskyldu sum landsstýrismaður. Við hesum tekur hann politisku skipanina, vinnuna, manningarfeløg, ja alt samfelagið sum gísla.

Løgmaður hevur ábyrgdina av at hava eftirlit við, at landsstýrisfólkini umsita síni málsøki á fullgóðan hátt. Man má undrast yvir, at onki hoyrist frá lögmann, og at ongin fjølmiðil enn hevur spurt hann, um hann heldur, at hetta er í lagi.

Vit mugu ásanna, at tíðin er farin, til at tað ber til at fáa alt lógar- og regluverkið

til eina so kollveltandi fiskivinnunýskipan klárt áðrenn 1. januar. Harumframt krevja myndugleikar og vinnan rúma tíð til at tillaga sínar umsitingarskipanir, so tær kunnu virka eftir eini nýggjari lóggávu.

Tí hava vit onki annað val, enn at framleinga verandi skipan og taka okkum ta tíð, sum tað tekur, at gera eina forsvarliga nýgga fiskivinnuskipan.

Vinnan hevur virkað undir verandi skipan síðan 1996, og tí er torført at skilja, hví tað skal vera ein trupulleiki, at vit lata verandi skipan halda fram í eina tíð, meðan arbeið verður víðari við nýskipanini og at fyrireika umsitingina og vinnuna til at umsita eina nýggja skipan.

Eru vit føroyingar á einum vegamóti?

Jógvan í Dávastovu

Vilja vit (framhaldandi) hava fólkaraði – demokrati, ella skulu Føroyar stýrast av sokallaðir politikkarar, sum eru keyptir av stórkapitalin.

Vilja vit hava eina frilynta og liberala fiskivinnu, har kapping er loyvd, ella vilja vit varðveita monopol, sum tað er, har framburður, kapping og menning stendur fyrí hóttafalli, sum tíðir liða frá. Vit skulu minnst til, at føroysku slóðbrótarnir, sum hava skapt hetta ríkidømi, einaferð falla frá. Tað er eingin lóg, sum sigur, at eftirkomar-

kvotum, sum enda í nøkrum fáum ríkmannahondum, skal byrja aftur eins og síðstu mongu árinum undir Fólkaflaksleiðslu.

Vilja vit, at oyðimarkagongdin viðvíkjandi nýskapin í fiskivinnuni undir fólkaflaksins stýri undanfarnu mongu ár skal halda á fram tey næstu mongu árinum?

Vilja vit, at toska- og hýsustovnarnir undir Føroyum aftur skulu koma fyrí seg? Fólkaflokkurin hevur, sum ryssa yvir deyðum fylí, í mong, mong ár hugt at, meðan toska- og hýsustovnarnir undir Føroyum hava verið fyrí hóttafalli. Kanska eru vit ov seinir á

Ein positivur trupulleiki, má á sannast. Gylt av toska er eisini í Barentshavinum. Her hava Norðmenn dugað væl at ansa eftir toska-stovnunum. Í øllum omanfyrí nevndum dømunum hevur verið lurtað eftir fiskifrøðingunum uttan í Føroyum. Tískil er støðan hjá toska-stovninum undir Føroyum vorðin vanlukkelig. Hetta er úrslitið av at Fólkaflokkurin hevur havt ov stórt vald á førda fiskivinnupolitikkin tey nógvu undanfarnu árinum.

Um stórkapitalurin í Føroyum fær fastatøkur, so fer hetta at ganga út yvir pressufrælsið í Føroyum. Tíðindabløð verða keypt upp av stórkapitalin, og roknast kann við, at blaðfólk, eins og lögtingsfólk, verða mutraðir.

Avgerðin fellir fyrsta dagin, nú Føroya Løgting skal fella dóm yvir nýggja fiskivinnunýskipanin.

Hava vit umboð á Føroya Løgting, sum standa stinnir í øllum áganginum, ella hava vit umboð á Føroya Løgting, sum geva seg undir stórkapitalin?

Fylgjurnar verða ræðandi, um stórkapitalurin á hesum sinni vinnur yvir fólkaraðið. Tá vendist ikki aftur.

Grammleikin hjá okkum menniskjum er øgilig. “Tann, sum hevur nóg, vil hava meir”.

Minnist til orðatakið: “Lítið hjálpa góð orð við slættibøku”!

Vilja vit hava eitt samfelag, har stættarmunurin bert økist. Har virðini enda í alt færri og færri hendur, eins og í USA og Ruslandi, ella vilja vit hava eitt samhaldsfast samfelag

ar av hesum føroysku slóðbrótarnum eru líka dugnaligir. Tí mugu vit skoða frameftir og fáa kapping inn í skipanin.

Vilja vit hava eitt samfelag, har stættarmunurin bert økist. Har virðini enda í alt færri og færri hendur, eins og í USA og Ruslandi, ella vilja vit hava eitt samhaldsfast samfelag.

Vilja vit hava eitt samfelag, har Føroya Fólks ogn er vorðin til ogn hjá nøkrum fáum ríkmönnum uttanlands hjálptir av nøkrum føroyskum strámonnum.

Vilja vit hava størri stættarmun og minni samfesti (samanhangskraft) í samfelagnum.

Vilja vit, eins og í Íslandi, at virðir í milliardum av krónum verða sendir uttanlands av nøkrum reiðarum, meðan fólkíð hjálparleyst hyggur at.

Vilja vit, at stórkapitalurin við spekulatión sleppur undan at gjalda skat av vinningin í Føroyum.

Vilja vit, at søla av fiskar-

sjóarfallinum. Vit minnst, hvussu nóg ár tað tók toska-stovnin á t.d. Flemish Cap at koma fyrí seg, eftir at total stopp at fiska varð sett í verk. Stovnurin á Føroya Banka er als ikki enn komin fyrí seg. Skyldast helst, at stovnurin er fullkomuligani niðurfiskaður og kemur kanska ongan tíð fyrí seg

Tíðindabløð verða keypt upp av stórkapitalin, og roknast kann við, at blaðfólk, eins og lögtingsfólk, verða mutraðir

aftur, hóast fullkomið bann hevur verið í fleiri ár at fiska. Strong tiltøk vórðu eisini sett í verk í Íslandi. Nú hava Íslendingar trupulleikar við at toska-urin er vorðin ov stórur.

At hækka studningin er at fjala veruligu lestrarkorini

Vegna Unga Tjóðveldið Hervør Pálsdóttir, næstforkvinna

Í síðstu viku gjørdist greitt, at umjáltanin til Setrið ikki hækkar munandi, so verður eingin upptikin til lestur í 2018. Hetta boðaðu Sigurð í Jákupsstovu, rektari á Setrinum og Ólavur Ellefsen, stýrisformaður frá í skrivi.

Alsamt fleiri vilja lesa á Setrinum, men hava ikki móguleikan, tí útbúgvingartilboðið er ikki so stórt. Tískil mugu tey ungu av landinum at nema sær útbúgving.

Kortini hevur Setrið staðið í vøkstri seinastu árinum. Virkseimið er vaksandi, og fleiri og fleiri lesandi eru á Setrinum. Hetta er ein stór framgongd fyrí Føroyar sum samfelag, ið áður hava verið merktar av lítlum áhuga at lesa í Føroyum. Men hóast Setrið økir um virkseimið og

tekur fleiri og fleiri lesandi inn, so fylgir figgingin ikki við virkseminum.

Nú boðar Setrið frá, at við hetta lag noyðist Setrið at gera øgilig sparitiltøk fyrí at fáa tað at bera seg figgjarliga. Ein álvarsleg avleiðing kann vera, at eingin verður upptikin til lestur í 2018. Í 2017 fingur 275 lesandi lestrarpláss á Setrinum í boði. Um vit rokna við, at sami eftirspurningur er at lesa á Setrinum komandi ár, so er hetta at rokna sum at biðja 275 fleiri fara av landinum at lesa, heldur enn at vera verandi.

Vit fegnast sjálvandi um, at figgjarkorini hjá hægri lesandi í Føroyum eru batnað hetta samgonguskeiðið, men tað er lætt at hækka studningin og geva lesandi í Føroyum tólvta mánað afturat, tá ið alsamt færri lesandi verða í Føroyum, um henda støðan verður veruleiki. Tað er eisini skiljandi, at ferðastuðulin til lesandi uttanlands verður lækkaður, tá

ið alsamt fleiri umbønir um ferðastudning verða í framtíðini.

Fróðskaparsetur Føroya hevur altíð havt stóran týðning fyrí Unga Tjóðveldið, og hevur tað eisini verið eitt av hjartamálum Tjóðveldis. Á flokstringi hevur Tjóðveldi fyrí knøppum hálvum ári síðan samtykt uppskot hjá Unga Tjóðveldinum um at arbeiða fyrí, at Setrið verður raðfest munandi. Áður er játtan til Setrið hækkað, tá ið Tjóðveldi hevur sitið við valdið, og hesa gongd mugu vit eisini siggja nú! Tað er alneyðugt at vaksandi virkseimið á Setrinum heldur áfram – hetta byggir land og skapar trivna.

Landstýriskvinnan í mentamállum, Rigmor Dam má biðja lögtingið um eyka figging til Setrið, so at støðan í 2018 ikki verður óbøtilig. Hetta er alneyðugt, skal virkseimið á Setrinum halda fram.